

WA 303 KH 95/2

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

PL ISSN 0023-5533

KWARTALNIK HISTORYCZNY

Rocznik XCV

Nr 2

WARSZAWA 1989

<http://rcin.org.pl>

KWARTALNIK HISTORYCZNY

Prenumeratę na kraj przyjmują i informacji o cenach udzielają urzędy pocztowe i doręczyciele na wsi oraz Oddział RSW „Prasa—Książka—Ruch” w miastach.

Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę przyjmuje RSW „Prasa—Książka—Ruch”, Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw, ul. Towarowa 28, 00-958 Warszawa, konto PKO BP XV Oddział w Warszawie Nr 1658-201045-139-11. Wysyłka za granicę pocztą zwykłą jest droższa od prenumeraty krajowej o 50% dla zleceniodawców indywidualnych i o 100% dla zlecających instytucji i zakładów pracy.

Warunki prenumeraty

- do dnia 10 listopada na I półrocze roku następnego i na cały rok następny,
- do dnia 1 czerwca na II półrocze roku bieżącego.

Bieżące i archiwalne numery można nabyć lub zamówić we Wzorcowni Ośrodka Rozpowszechniania Wydawnictw Naukowych PAN, Pałac Kultury i Nauki, 00-901 Warszawa.

Subscription orders for all the magazines published in Poland available through the local press distributors or directly

through the

Foreign Trade Enterprise

ARS POLONA

00-068 Warszawa, Krakowskie Przedmieście 7. Poland

Our Bankers:

BANK HANDLOWY WARSZAWA S.A.

Indeks 36310

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

KWARTALNIK HISTORYCZNY

Założony przez Xawerego Liskego
w 1887 roku

ROCZNIK XCV
1988

2

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE
WARSZAWA – POZNAŃ 1989

KOMITET REDAKCYJNY

Jacek Banaszkiewicz (sekretarz), Marian Biskup, Andrzej Brożek, Adam Galos, Antoni Gąsiorowski, Aleksander Gieysztor, Mieczysław Jaworski, Jerzy Jedlicki, Tadeusz Jędruszcak, Irena Koberdowa, Czesław Madajczyk, Jerzy Maternicki, Jerzy Michalski (redaktor), Edward Potkowski, Henryk Samsonowicz, Monika Senkowska-Gluck (zastępca redaktora), Andrzej Skrzypek (zastępca redaktora), Witold Stankiewicz, Jacek Staszewski, Józef R. Szaflik, Jerzy Topolski, Stanisław Trawkowski, Lech Trzeciakowski, Roman Wapiński, Marian Wojciechowski, Andrzej Wy-
czański, Jerzy Wyrozumski, Zygmunt Zieliński

ADRES REDAKCJI

Instytut Historii PAN
00-272 Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31, tel. 31-02-61

СОДЕРЖАНИЕ

Марек Дервих — Тынецкий мир и Вышгородское предсказание	3
Ежи Мулярчик — Сражение под Студницей в представлении Польской хроники	25
Кшиштоф Олендзки — Торговля Боснийскими рабами в XIII и XIV веках	57
Ирена Рыхликова — Галицийская фракция дворянского сословия в 1772-1815 гг.	83
Крыстына Зенковска — Суматоха в Варшаве в мае 1790 года	121
Тадеуш Кондрачки — Неудачное переиздание (работа над переизданием библиографии польской истории Людвика Финкля в 1928-1939 гг.)	149

ОБЗОРЫ — ПОЛЕМИКИ — ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Артур Айзенбах — Вокруг сознания и политической роли польского мещанства на переломе XVIII и XIX веков	173
Крыстына Зенковска — В ответ профессору Артуру Айзенбаху	197

СТАТЬИ ДЛЯ РЕЦЕНЗИИ И РЕЦЕНЗИИ

Марек Дервих — Об обществе средневековой Польши	203
Збигнев Я. Новак — Биограммы писателей в т. 29 Польского биографического словаря	213
Хроника	267
<i>In memoriam</i>	293
Письма в редакцию	297

SOMMAIRE

Marek Derwich — La concorde de Tyniec et la vengeance de Wyszogród .	3
Jerzy Mularczyk — La bataille de Studnica selon la Chronique polonaise	25
Krzysztof Olendzki — La traite des esclaves de Bosnie au XIII ^e et au XIV ^e siècles	57
Irena Rychlikowa — Frange galicienne de la noblesse de 1772 à 1815 .	83
Krystyna Zienkowska — Tumulte à Varsovie en mai 1790 an	121
Tadeusz Kondracki — Une réédition malchanceuse (travaux en vue de la réédition de la Bibliographie de l'Histoire de Pologne de Ludwik Fin- kel de 1928 à 1939)	149

REVUES — POLEMIQUES — PROPOSITIONS

Artur Eisenbach — Autour de la conscience et du rôle politique de la bour- geoisie polonaise à la charnière des XVIII ^e et XIX ^e siècles	173
Krystyna Zienkowska — En réponse au professeur Artur Eisenbach . . .	197

CRITIQUES ET COMPTES RENDUS

Marek Derwich — La société polonaise au Moyen Age	203
Zbigniew J. Nowak — Les biographies d'écrivains du volume 29 du <i>Diction- naire Bibliographique Polonais</i>	213
Chronique	267
In memoriam	293
Courrier	297

SPIS TREŚCI

Marek Derwich — Tyniecka zgoda i wyszogrodzka wróżda	3
Jerzy Mularczyk — <i>Kronika polska</i> i jej relacja o bitwie pod Studnicą .	25
Krzysztof Olendzki — Handel niewolnikami bośniackimi w XIII i XIV wieku	57
Irena Rychlikowa — Galicyjski odłam narodu szlacheckiego w latach 1772-1815	83
Krystyna Zienkowska — Tumult w Warszawie w maju 1790 roku	121
Tadeusz Kondracki — Niefortunna reedycja (prace nad reedycją bibliografii historii polskiej Ludwika Finkla w latach 1928-1939)	149

PRZEGLĄDY — POLEMIKI — PROPOZYCJE

Artur Eisenbach — Wokół świadomości i roli politycznej mieszczaństwa polskiego na przełomie XVIII i XIX wieku	173
Krystyna Zienkowska — W odpowiedzi profesorowi Arturowi Eisenbachowi	197

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

Marek Derwich — O Społeczeństwie Polski średniowiecznej	203
Zbigniew J. Nowak — Biogramy pisarzy w tomie 29 <i>Polskiego Słownika Biograficznego</i>	213

*

M. Piotrowski, Szreńsk — miasto zapomniane (Zarys dziejów) — Jan P. Sobolewski	219
Handbuch der Europäischen Geschichte — Stanisław Russocki	221
G. Chaucer, <i>Opowieść Rycerza</i> , oprac. P. Mroczkowski — Paweł T. Dobrowolski	228
K. Turska, Ubiór dworski w Polsce w dobie pierwszych Jagiellonów — Sławomir Jakubczak	230
Corpus Inscriptionum Poloniae, t. VIII: Województwo Krakowskie, pod red. Z. Perzanowskiego — Piotr K. Wojciechowski	232
J. Bardach, O dawnej i niedawnej Litwie — Henryk Wisner	234
Archiwa i archiwalia łomżyńskie, pod red. A. Dobrońskiego — Wiesław Jerulank	239
S. Meller, Rewolucja w dolinie Loary. Miasto Chinon 1788-1798 — Tadeusz Łepkowski	240
A. Mężyński, Jan Działyński 1829-1880 — Ryszard Ergetowski	243

M. Stolzman, Nigdy od ciebie miasto... Dzieje kultury wileńskiej lat międzypowstaniowych (1832-1863) — Ryszarda Czepulis-Rastenis	246
Inteligencja polska XIX i XX w. Studia 5, pod red. R. Czepulis-Rastenis — Tomasz Kizwalter	251
Z dziejów katolicyzmu społecznego — Zygmunt Zieliński	254
Gesellschaft, Politik und Verwaltung in der Habsburgermonarchie 1830-1918 — Adam Galos	260
J. Majchrowski, Szkice z historii polskiej prawicy politycznej lat II Rzeczypospolitej — Maciej Jagóra	263
A. Pilch, Dzieje ruchu robotniczego w Krakowskiem, 1918-1939, cz. I-II — Walentyňa Najdus	264

KRONIKA

XXII konferencja naukowa Sekcji Nauk Historycznych PAN i AN ZSRR — Otilda Wyszomirska-Kuzmińska	267
„Rola inteligencji w dziejach Polski i Bułgarii XIX-XX w.” — Elżbieta Znamierowska-Rakk	268
Zastosowanie metody biograficznej do badań nad konfliktem Sierpniowym — Janusz Iskierski	274
Metodologiczne uwarunkowania badań nad stereotypami Niemców w Polsce i Polaków w Niemczech — Leonard Smółka	279
Historia i kultura Żydów polskich — konferencja w Jerozolimie — Jerzy Jedlicki	282
XXII Sympozjum Bizantynologiczne w Nottingham — Małgorzata Dąbrowska	285
Konferencja historyków historiografii i metodologów historii — Gwidon Zalejko	288
Komunikat PTH	290

IN MEMORIAM

Kazimierz Dobrowolski (20 XII 1894 — 26 III 1987) — Jerzy Wyrozumski	293
--	-----

LISTY DO REDAKCJI

Polskie wczesne średniowiecze — sprostowania i uzupełnienia — Gerard Labuda	297
Wyjaśnienie ZG PTH	298

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO
NAUKOWE
ODDZIAŁ W POZNANIU

Nakład 3070+140 egz. Ark. wyd.
26,5. Ark. druk. 19,0. Papier druk.
sat. kl. V, 70 g. Oddano do skła-
dania w sierpniu 1988 r. Podpi-
sano do druku i druk ukończono
w marcu 1989 r. Zam. nr 420/46.
Z-12/918.

DRUKARNIA UNIwersytetu
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU